

Kancelář prezidenta republiky

V Praze dne 20. prosince 2021

Č. j.: KPR 5143/2021

Kancelář prezidenta republiky (KPR) obdržela dne 12. prosince 2021, s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádost [REDACTED] o poskytnutí těchto informací:

1. Poskytnutí kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5.6.2020, č.j. 3 A 23/2019-69, včetně repliky k vyjádření žalobce.
2. Poskytnutí rozhodnutí ze dne 14.11.2018 proti kterému byla podána u Městského soudu v Praze správní žaloba 3 A 23/2019.

KPR v příloze zasláá požadované informace.

JUDr. Václav Pelikán

ředitel Odboru legislativy a práva

Přílohy

Prezident republiky

V Praze dne 14. listopadu 2018

Vážený pane ministře,

sděluji Vám, že jsem se po zralé úvaze a s přihlédnutím ke všem okolnostem tohoto konkrétního případu rozhodl **nejmenovat doc. RNDr. Ivana Ošťádala, CSc., profesorem**, a to z následujících důvodů.

Hodnotící komise Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy dospěla ve svém stanovisku ze dne 21. 5. 2014 k závěru, že je doc. RNDr. Ivan Ošťádal, CSc. (dále jako „doc. Ošťádal“) ve svém oboru v mezinárodním měřítku uznávanou osobností.

Dne 4. 6. 2014 Vědecká rada Univerzity Karlovy v Praze, Matematicko-fyzikální fakulty (dále jen „MF UK“) na svém zasedání kladně hlasovala ve věci jmenovacího řízení doc. Ošťádala pro obor Fyzika – fyzika povrchů a rozhraní. Dne 28. 11. 2014 Univerzita Karlova předložila návrh na jmenování doc. Ošťádala profesorem ministroví školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministr školství“).

Přípisem ze dne 21. 3. 2015, č.j.: MSMT-5396/2015, mi ministr školství předložil návrhy na jmenování celkem 45 nových profesorů, včetně doc. Ošťádala, profesorem pro obor Fyzika – fyzika povrchů a rozhraní.

Vzhledem ke skutečnosti, že jsem se rozhodl nejmenovat doc. Ošťádala profesorem, podal tento žalobu, kterou se domáhal zrušení mého rozhodnutí nejmenovat jej profesorem.

Dne 27. 4. 2018 Městský soud v Praze svým rozsudkem pod sp. zn.:10 A 174/2016 zrušil mé rozhodnutí ze dne 19. 1. 2016 (o nejmenování žalobce profesorem) a vrátil mi věc k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze v předmětném rozsudku konstatoval, že orgány moci výkonné včetně prezidenta republiky jsou návrhu na jmenování předloženém vysokou školou po řádně provedeném řízení vyhovět, ledaže by zjistily, že uchazeč předchozím zákonným řízením

úspěšně neprošel, případně že toto řízení bylo stíženo takovými vadami, jež by mohly mít vliv na jeho výsledek.

Na základě podkladů, které jsou součástí spisu, který je ve věci z mé strany veden, jsem dospěl k závěru, že řízení v dané věci nebylo ze strany vysoké školy vedeno řádně, resp. že trpělo takovými vadami, které měly vliv na jeho výsledek.

Udělení titulu „profesor“ je nejvyšší možnou akademickou hodností, které mohou vysokoškolské pedagogové dosáhnout a kterou mohou užívat. Vysokoškolský profesor je zosobněním těch nejvyšších standardů ve vztahu ke znalostem, schopnostem, či osobnostním hodnotám jako takovým. Profesor je veřejně činný člověk, který působí na masu nejen studentů, a to v rámci prakticky veškeré své činnosti (zejména pedagogické, vědecké či publikační). Výsadní postavení hodnosti profesora musí odpovídat kvalitám každého uchazeče, který je posuzován. Zejména důležité je to v případě profesora jmenovaného v České republice, kde je privilegované postavení profesora umocňováno tím, že jmenování provádí prezident republiky. To je podstatný rozdíl od většiny zbytku světa, kde profesory jmenuje výlučně příslušná univerzita.

Univerzita Karlova je nejvýznamnější univerzitou České republiky, jednou z nejstarších univerzit v Evropě a nejstarší univerzitou ve střední Evropě. Univerzita ve svém Statutu odkazuje na historické tradice a uvádí, že si uvědomuje mimo jiné své poslání sloužit pravdě a rozvíjet ideály lidství; univerzita chce zpřístupnit vzdělání všem, kdo po něm touží a vychovávat nové generace k porozumění a toleranci, naplňující odkaz těch, kdož za tyto ideály obětovali svou svobodu či životy. Posláním Karlovy univerzity je podle jejího Statutu také pěstování svobodného myšlení.

Etický kodex Univerzity Karlovy mimo jiné uvádí:

„Vzdělávací, vědecká a další činnost na Univerzitě Karlově i vztahy osob, které jsou s ní spojeny, vůči sobě navzájem, vůči národnímu i mezinárodnímu společenství a vůči životnímu prostředí mají proto činit zadosť obecně uznávaným mravním standardům...“

„Od absolventů, jakož i od osob, které své vědecko-pedagogické tituly a hodnosti získaly na Univerzitě Karlově, se, ať už působí kdekoli, očekává, že budou jednat ve shodě s principy vyjádřenými tímto kodexem a přispívat k dobrému jménu univerzity.“

„Navíc však také ctí (*pozn. vztahuje se ke každému členu akademické obce i dalším zaměstnancům*) mravní principy a zásady, dodržuje tento kodex a základní pravidla slušného chování a zachovává ustanovení složených akademických slibů. V těchto mezích uplatňuje svá akademická práva a využívá akademické svobody. Respektuje lidská práva a základní svobody, mezi nimiž na předních místech stojí právo na život a zdraví, nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, právo na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti, svoboda myšlení, svědomí, náboženského vyznání a projevu, i svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby. Snaží se předcházet jednání, jež by tato práva a svobody porušovalo. Ctí Univerzitu Karlovu a svým jednáním se nedopouští ničeho, co by mohlo poškodit její dobré jméno. Je si vědom toho, že ji svým vystupováním, chováním a působením reprezentuje navenek.“

„Svým chováním jde studentům příkladem (pozn. vztahuje se na akademického a vědeckého pracovníka).“

„Přijme-li akademickou funkci, členství v akademickém orgánu nebo vedoucí funkci (pozn. vztahuje se ke každému členu akademické obce i dalším zaměstnancům), vykonává svoji pozici řádně, slušně a odpovědně a jedná s vědomím, že s přijetím vyšší odpovědnosti je spojen závazek zvláště důsledně dodržovat tento kodex i vést ostatní k jeho respektování.“

O osobě doc. Ošťádal jsem zjistil velmi závažné informace, a to následující:

Doc Ošťádal byl vybrán do sestavy záložních důstojníků III. Správy Sboru národní bezpečnosti – Vojenské kontrarozvědky. III. Správa SNB byla centrálním útvarům Státní bezpečnosti. V rámci přípravy absolvoval v roce 1984 specializovaný kurz Vojenské kontrarozvědky ve Vojenské politické škole Komorní Hrádek. Na závěr kurzu byl navržen na povýšení a přijal i omezení a povinnosti, které mu z funkce záložního důstojníka Vojenské kontrarozvědky vyplývaly. Poslední dokumentované periodické prověřování doc. Ošťádal III. Správou je dokumentováno v roce 1989. Působení v rámci ČSLA a VKR je dokumentováno v osobním spise č. 2071 zachovaném v Archivu bezpečnostních složek. Dále v 80. letech sloužil Státní bezpečnosti jako tzv. „krycí adresa“. Státní bezpečnost si na jeho adresu nechala zasílat korespondenci ze zahraničí. Kategorie krycí adresy patřila v hierarchii spolupracovníků StB do nejvyšší kategorie Agent. Svazek, včetně unikátního archivního dokumentu – vázacího aktu stvrzujícího vědomou a dobrovolnou spolupráci s StB, se rovněž zachoval v Archivu bezpečnostních složek. Doc. Ošťádalovi bylo přiděleno krycí jméno „Štál“. Svazek kategorie A (agent) byl zaveden 13. 4. 1984 (jen pár týdnů před nástupem do kurzu záložních důstojníků VKR ve Vojenské politické škole Komorní Hrádek) 3. odborem VKR pod registračním číslem 58341 a archivován 28. 11. 1991 pod archivním číslem A-66101. Svazek svědčí o dlouholeté spolupráci doc. Ošťádal s StB.

Když byl doc. Ošťádal konfrontován v tomto ohledu, svou spolupráci s StB v médiích (např. dne 21. 9. 2016; iDnes.cz) potvrdil.

Je evidentní, že hodnoty prezentované (nejen) Univerzitou Karlovou v jejím etickém kodexu, resp. Statutu se extrémně přičí „hodnotám“, které byly vyznávány příslušníky státní bezpečnosti či jejich pomocníky (spolupracovníky), mezi něž doc. Ošťádal patřil.

Z výše uvedeného je zřejmé, že jednání a osobnost doc. Ošťádal jeví jasné známky morální degradace, které se neshodují s etickým kodexem Univerzity Karlovy nebo jejím Statutem (oboje viz výše). Zvláště závažné je toto zjištění, pokud je uvažováno o jmenování doc. Ošťádal profesorem, tedy uvedení jej do postavení osoby, která by měla více než kdo jiný dobré jméno Univerzity Karlovy prosazovat, tuto reprezentovat. Nejdůležitější je však vliv „profesora“ na široký okruh lidí, zejména studentů, kterým lze jen stěží prezentovat osobu morálně pokleslou jako autoritu, vzor a nejvýše postavený symbol jejich alma mater, nejvýznamnější vysoké školy v České republice. Je evidentní, že studenti by se nemohli být

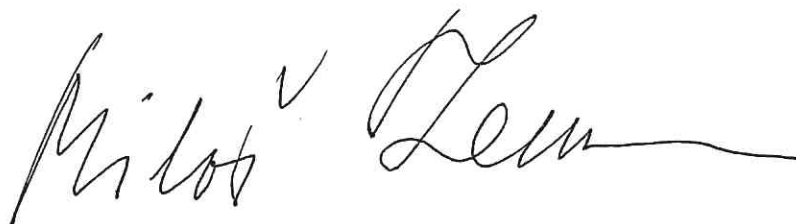
cítit vázání etickými pravidly univerzity, pokud univerzita sama tato pravidla ignoruje a nejvyšší postavení (hodnota) propůjčí někomu, kdo tato pravidla nesplňuje. Profesor má být autoritou a významnou osobností reprezentující ty nejvyšší (i morální) kvality i pro širokou veřejnost. Takovou osobností však doc. Ošťádal není.

Je evidentní, že výše uvedené skutečnosti doc. Ošťádal se týkající nebyly v řízení o jmenování profesorem známy (popř. byly ignorovány), což nelze označit jinak, než jako velmi závažnou skutečnost.

Tento nedostatek se poté odrazil i v návrhu MF UK na jmenování uchazeče profesorem, kdy docházím k závěru, že **dané řízení o jmenování doc. Ošťádal profesorem nebylo provedeno řádně a trpělo uvedenými vadami, které měly vliv na jeho výsledek.**

Ze shora uvedených důvodů jsem se rozhodl doc. Ošťádal profesorem nejmenovat, jak je uvedeno výše.

Vážený pane ministře, žádám, abyste s tímto mým rozhodnutím seznámil Vědeckou radu Univerzity Karlovy.

A handwritten signature in black ink, reading "Miloš Zeman". The signature is written in a cursive, flowing style.

Vážený pan
Ing. Robert Plaga, Ph.D.
ministr
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5
118 12 Praha 1

- 1) Stěžovatel (žalovaný) podává proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2020, č.j.: 3 A 23/2019-69, který mu byl doručen (resp. jeho právnímu zástupci) dne 11. 6. 2020 (dále také jako „napadený rozsudek“), v celém jeho rozsahu v zákonem stanovené lhůtě tuto svou

kasační stížnost,

a to z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Kasační stížnost je podávána proti napadenému rozsudku v celém jeho rozsahu.

- 2) K odůvodnění kasační stížnosti stěžovatel předesílá, že Městský soud v Praze nesprávně posoudil rozhodné právní otázky pro věc stěžejní, čímž předcházející řízení zatížil nezákonností. Na jednu stranu Městský soud v Praze na zjištěný skutkový stav aplikoval správné právní předpisy, a to ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále také jako „Ústava“), a zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále také jako „ZoVŠ“), avšak v rámci této aplikace nesprávně interpretoval některá jejich ustanovení (zejména čl. 63 Ústavy, resp. ust. § 73 a násl. ZoVŠ; blíže viz níže). Na stranu druhou však Městský soud v Praze aplikoval na zjištěný skutkový stav i předpis nesprávný, a to zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, jehož aplikaci má stěžovatel v předmětné věci za vyloučenou.
- 3) Stěžovatel pro úplnost doplňuje, že Městský soud v Praze v napadeném rozsudku namnoze vychází ze závěrů vlastního rozsudku ve stejné věci ze dne 27. 4. 2018, č.j.: 10 A 174/2016 – 143 (dále také jako „předcházející rozsudek“), na kterýžto hojně odkazuje.

a) k vadám řízení o jmenování žalobce a) profesorem

- 4) Stěžovatel úvodem předesílá, že se neztotožňuje s většinou závěrů a premis, ze kterých Městský soud v Praze ve vztahu k pravomoci stěžovatele v napadeném (ale i předcházejícím) rozsudku vychází (jak bude pojednáno dále), avšak stěžovatel trvá na tom, že i kdyby je za rozhodné vzal, bylo by jeho jednání s nimi zcela v souladu. Tedy způsob, jakým stěžovatel rozhodl nejmenovat žalobce a) profesorem, odpovídá i požadavkům, které na stěžovatele Městský soud klade. Stěžovatel níže osvětluje, že do mantinelů (jak v tomto ohledu své závěry označuje sám Městský soud), které mu byly „stanoveny“ v předcházejícím rozhodnutí, se nepochybně vměstnal. Současně ale stěžovatel zdůrazňuje, že s těmito mantinely nesouhlasí, resp. že byly nastaveny nesprávně. Důvody rozvede dále.
- 5) Městský soud v Praze v odst. 58. napadeného rozsudku završuje, že: „*Lze tak shrnout, že prezident posuzuje správnost postupu vedoucího ke jmenování profesorem, nikoliv vhodnost uchazeče jako takového. Tato pravomoc náleží vysoké škole.*“ Městský soud v Praze dále konstatuje (odst. 59. napadeného rozsudku), že: „*Soud si je vědom že žalovaný opakovaně uváděl, že neprováděl vlastní šetření, nýbrž vykonával svoji pravomoc v souladu se zákonem o vysokých školách a dříve vydaným rozsudkem Městského soudu v Praze, tedy že posuzoval zákonnost samotného jmenovacího procesu. S*

tímto názorem se však soud neshoduje. Posouzení morálních vlastností uchazeče, respektive neposouzení některých morálních vlastností vědeckou radou v rámci procesu ke jmenování profesorem podle ust. § 74 zákona o vysokých školách, nelze považovat za porušení procesního postupu v řízení ke jmenování profesorem. Žalovaný tímto *de facto* namítá, že vědecká rada posoudila žádost žalobce ad a) nesprávně či neúplně, když nevzala v potaz žalobcovu minulost ohledně jeho spolupráce s StB. Žalovaný se tak snaží vměstnat do mantinelů, které mu již dříve stanovil Městský soud v Praze tím, že tvrzené nedostatečné posouzení kvalifikace žalobce ad a) vědeckou radou zastírá námitkou nesprávného procesního postupu v řízení ke jmenování profesorem. V napadeném rozhodnutí, i ve vyjádření žalovaného k žalobě, lze spatřovat hodnotící charakter zdůvodnění nejmenování žalobce ad a) profesorem: „(...) jednání a osobnost doc. Ošťádal jeví jasné známky morální degradace, které se neshodují s etickým kodexem Univerzity Karlovy nebo jejím Statuem. (...) Profesor má být autoritou a významnou osobností reprezentující ty nejvyšší (i morální) kvality i pro širokou veřejnost. Takovou osobností však doc. Ošťádal není.“ Žalovaný pak pouze doplnil, že výše uvedené skutečnosti – že žalobce ad a) spolupracoval s StB – nebyly v řízení známy, což soud považuje za snahu odůvodnit své rozhodnutí v intencích dříve vydaného zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze, tedy označuje tuto skutečnost za procesní vadu. Není zde však pochyb, že posuzování úrovně kvalifikace žadatelů nesouvisí s procesními podmínkami. Bylo by tomu tak (snad) v případě, že by na posuzování kvalifikace či jiné části procesu vedoucího ke jmenování profesorem vědecká rada zcela rezignovala. V daném případě se nejedná o námitku absence posouzení kvalifikace žalobce ad a), ale o námitku nedostatečné kvality posouzení kvalifikace. Přezkum hodnocení kvalifikace žadatele vědeckou radou však žalovanému ze shora uvedených důvodů nepřísluší. Nadto tvrzení, že žalovaný neprováděl svá vlastní šetření, vyvrací skutečnost, že v napadeném rozhodnutí žalovaný své důvody opírá o zjištění, která nejsou podložena listinami z proběhlého řízení v rámci vysoké školy. Z uvedených důvodů soud zamítl důkazní návrhy žalovaného, neboť nemají relevantní souvislost s předmětem řízení (viz bod 49 a násl. tohoto rozsudku).“

- 6) Stěžovatel v první řadě připomíná, že Městský soud v Praze ve svém předcházejícím rozsudku výslovně uvedl, že: „V případě, kdy prezident dospěje k závěru, že navržený uchazeč zákonným procesem předcházejícím navržením jmenování veřejnou vysokou školou úspěšně neprošel, či že tento proces byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit jeho výsledek, a tento nedostatek neodhalil ani ministr školství, tedy postačí, pokud v aktu, jehož formální náležitosti závisí na jeho vlastní úvaze, jednoznačně vyjádří, koho a z jakých konkrétních důvodů profesorem nejmenuje.“ Tuto část předcházejícího rozsudku ostatně Městský soud cituje i v napadeném rozsudku (odst. 36.).
- 7) Stěžovatel brojí proti výše uvedenému zjednodušujícímu a tudíž nesprávnému závěru Městského soudu v Praze, že: „Žalovaný tímto *de facto* namítá, že vědecká rada posoudila žádost žalobce ad a) nesprávně či neúplně, když nevzala v potaz žalobcovu minulost ohledně jeho spolupráce s StB.“
- 8) Stěžovatel však dospěl k závěru, že co se navrženého uchazeče /žalobce a)/ týče, zákonný proces předcházející navržením jmenování veřejnou vysokou školou /žalobce b)/ byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit jeho výsledek a tento nedostatek neodhalil ani ministr školství. Proto stěžovatel žalobce a) profesorem nejmenoval.
- 9) Není pravdou, že žalovaný namítal, že vědecká rada posoudila žádost žalobce a) nesprávně či neúplně. Pokud by vědecká rada rozhodla skutečnosti, které stěžovatel podrobně uvedl ve svém rozhodnutí ze

dne 14. 11. 2018, například odbyla ledabylým konstatováním těchto skutečností jako faktu bez jakýchkoliv závěrů z nich vyplývajících, pak by bylo možné hovořit o tom, že žádost žalobce byla posouzena neúplně. Pokud by vědecká rada tyto skutečnosti posoudila tak, že je bere na vědomí a k tomu je kladně hodnotí, pak by bylo možné mít za to, že byly dané skutečnosti vědeckou radou posouzeny nesprávně. Stěžovatel ale namítá, že rozhodné skutečnosti nebyly posuzovány vůbec. To, proč se stěžovatel tak podrobně zaobíral osvětlením a hodnocením předmětných skutečností mělo mimo jiné za účel to, aby předešel, že tyto skutečnosti nejsou okrajovými, zbytkovými fakty, ale že se jedná o jeden ze stavebních kamenů posouzení žádosti žalobce a). S procesními podmínkami pak nepochybně souvisí to, že vědecké radě není umožněno podstatnou část svého posouzení učinit vůbec. Pokud tedy předmětné skutečnosti nebyly vůbec posuzovány (a ani nemohly být, protože to nebylo vědecké radě umožněno), došlo k tomu, že zákonný proces předcházející návržení jmenování veřejnou vysokou školou byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit (ovlivnily) jeho výsledek.

- 10) V odst. 48. napadeného rozsudku Městský soud uvedl, že: *„Soud poukazuje na skutečnost, že při výkladu jednotlivých ustanovení zákona o vysokých školách je třeba především respektovat autonomii veřejných vysokých škol, do níž jmenovací řízení zákonodárce výslovně zařadil. Nelze souhlasit s výkladem žalovaného, který vstupuje do autonomní sféry vysokých škol. Soud trvá i na stanovisku, že žalovaným nerespektované citované závěry mohou vést k nepřipustným zásahům do svobody vědeckého bádání a umělecké tvorby, která je zaručena čl. 15 odst. 2 Listiny, neboť nelze připustit výklad, který by mohl vést k nežádoucímu důsledku, aby byl každý akademik, který v budoucnu pomýšlí na jmenování profesorem, při své vědecké, umělecké, publikační a jiné veřejné činnosti svazován vědomím, že jeho vědecké, umělecké či pedagogické kvality budou jednou posuzovány nejen apolitickými orgány veřejné vysoké školy, ale též politicky obsazenými orgány moci výkonné.“* V odst. 53. napadeného rozhodnutí pak Městský soud mimo jiné konstatuje, že: *„...Za tato dotčená práva lze označit u žalobkyně b) svobodu vědeckého bádání a umělecké tvorby zaručené v čl. 15 odst. 2 Listiny. U žalobce a) se pak jedná o práva spojená s nabytím titulu profesor, tedy např. předsedat habilitačním a profesorským komisím či možnost působit jako garant z hlediska kvality a rozvoje určitého studijního programu. V jisté míře je tak omezováno právo žalobce a) na svobodnou volbu povolání ve smyslu čl. 26 Listiny.“*
- 11) K závěrům Městského soudu v Praze prezentovaných v napadeném rozhodnutí v odst. 48. a 53. stěžovatel v prvé řadě uvádí, že nesouhlasí s názorem Městského soudu, že by v tomto případě mohla být dotčena základní práva – svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby (čl. 15 odst. 2 Listiny) a/nebo svobodná volba povolání (čl. 26 Listiny). Samotný titul profesor, resp. jeho absence neznemožňuje žalobci a) svobodně bádát nebo umělecky tvořit. To samé platí i pro žalobce b); zde má stěžovatel navíc za to, že subjekty svobody uměleckého bádání a umělecké tvorby činí Listina osoby fyzické, nikoliv právnické. Obdobně stěžovatel setrvává na tom, že absence titulu profesor nebrání žalobci a) ve svobodné volbě povolání.
- 12) K tvrzenému zásahu do autonomie veřejných vysokých škol stěžovatel poukazuje na řešení otázky jmenování profesorů mimo Českou republiku a na čl. 63 odst. 2 Ústavy ve spojení s ust. § 73 ZoVŠ. Mimo Českou republiku je jmenování profesorů často svěřováno přímo vysoké škole, která řízení o jmenování provedla. Český zákonodárce ale svěřil jmenování profesorem do rukou prezidenta republiky. To, zda prezident republiky jmenuje nebo nejmenuje žalobce a) profesorem, není a ani nemůže být zásahem do autonomie vysoké školy; jedná se totiž o jeho pravomoc. Kdyby zákonodárce

chtěl, aby i v tomto ohledu byla vysoká škola plně autonomní, svěřil by pravomoc jmenovat profesory přímo vysoké škole, jak je tomu ve světě běžné.

- 13) Nelze se ani ztotožnit se závěrem Městského soudu v Praze (odst. 54. napadeného rozsudku), podle kterého by mělo platit, že: „...*Předně je nutno poznamenat, že pravomoc jmenovat profesory je žalovanému svěřena pouze zákonem (o vysokých školách), nikoliv ústavou. Zákodárce mohl tuto pravomoc svěřit jinému orgánu (např. ministru školství, mládeže a tělovýchovy)*...“ Městský soud v Praze má pravdu, že zákonodárce mohl tuto pravomoc svěřit jinému orgánu, třeba i rektoru vysoké školy, a kdyby tak učinil, nebylo by pochyb o tom, že tato pravomoc je rektoru dána pouze zákonem; Ústava totiž o „rektoru“ a jeho pravomocích zcela mlčí. Ale v případě prezidenta republiky je situace odlišná. Pravomoc prezidenta republiky totiž vychází primárně z Ústavy (čl. 63 odst. 2); v krajním případě můžeme hovořit o tom, že pravomoc prezidenta republiky jmenovat profesory je dána Ústavou ve spojení se zákonem o vysokých školách, ale v žádném případě nelze tvrdit, že tato pravomoc je dána pouze zákonem. Takové tvrzení pravdivé není. To potvrzují i odst. 3 a 4 zmiňovaného článku 63 Ústavy, které dále rozvádějí mantinely pravomoci, resp. odpovědnosti vztahující se k pravomoci prezidenta republiky podle čl. 63 odst. 1 a 2 Ústavy.
- 14) Na podporu shora uvedeného lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. února 2018, sp. zn.: 1 As 311/2017, ve kterém dospěl k závěru, že v souzené věci (žalobce a) proti stěžovateli) jde o situaci, kdy stěžovatel vydal ve věci návrhu na jmenování profesorem negativní rozhodnutí, kdy tímto způsobem prezident republiky svou ústavní pravomoc ještě nikdy nevyužil.
- 15) Závěrem k této části (a) kasační stížnosti stěžovatel opětovně připomíná, že bez ohledu na výše uvedené argumenty platí skutečnosti dále v této stížnosti uvedené, v jejichž světle se shora uvedená polemika může jevit jako nadbytečná.

b) charakter postavení stěžovatele

- 16) Městský soud v Praze dospěl k závěru (s odkazem na předcházející rozsudek), že stěžovatel je v projednávané věci správním orgánem a redukoval význam úřadu hlavy státu, prezidenta republiky, (minimálně v dané věci) na roveň pozice pouhé úřední osoby (byť *sui generis*), která je povinována podepsat návrh jí předložený. Takovýto závěr Městského soudu není správný.
- 17) Stěžovatel zdůrazňuje, že celý proces probíhá tak, že vědecká rada fakulty vysoké školy se usnese na návrhu, aby byl ten který uchazeč jmenován profesorem pro určitý obor, následně vědecká rada vysoké školy (univerzity) doporučí, aby byl návrh na jmenování uchazeče profesorem prostřednictvím ministra školství, mládeže a tělovýchovy předložen prezidentu republiky. Stále se jedná o návrh. Vláda usnesením doporučuje (či nedoporučuje) předsedovi vlády, aby spolupodepsal rozhodnutí prezidenta republiky o jmenování profesorů. Stále se však jedná o návrh a doporučení. Prezident republiky není „podřízen“ vysoké škole, ani není jejím orgánem, nezodpovídá se jí a jeho odpovědnost je založena pouze na ústavních normách, jak bude pojednáno dále.
- 18) Podle článku 54 odst. Ústavy je prezident České republiky hlavou státu.

- 19) Jak vyplývá např. i z komentáře C.H.Beck (autoři Sládeček, Mikule, Syllová) k citovanému článku 54 Ústavy: „*platná úprava postavení a pravomocí prezidenta republiky se zjevně inspirovala Ústavou 1920, došlo nicméně k některým závažným posunům, zejména pokud jde o výčet pravomocí hlavy státu, které nepodléhají kontrasignaci (srov. čl. 62 a komentář k němu). Pavlíček – zřejmě s jistou nadsázkou – k tomu uvádí, že úřad prezidenta „je koncipován z části podle modelu jednoty moci ústavy socialistické a v jiné části podle dělby moci podle ústavní listiny z roku 1920 s politickou neodpovědností a nezbytností kontrasignace... (postavení) je tak koncipováno z části podle modelu parlamentní republiky a z druhé části na základě principu autokratické vlády, neboť v případech, kdy rozhoduje sám, má zajištěnu plnou neodpovědnost z výkonu své funkce“ (2003, s. 87); neodpovědnost však není zcela absolutní, neboť existuje odpovědnost a hrozba trestem za velezradu a (od 8. 3. 2013) pro hrubé porušení Ústavy nebo jiné součásti ústavního pořádku (srov. bod 16). Oproti úpravě založené Ústavou 1920, kdy byla funkce hlavy státu více méně reprezentativní, tak nesporně došlo k jejímu posílení, neboť v řadě případů jeho akty nevyžadují spolupodpisu předsedy nebo člena vlády, kontrasignaci podléhají jen (některá) „rozhodnutí“. Nepochybně pak status hlavy státu (legitimitu osoby funkci vykonávající) dále zvýraznila přímá volba. Reálné postavení prezidenta republiky závisí ovšem na osobě funkci vykonávající, resp. na způsobech jeho jednání, zvláště pak při rozhodování ve věcech nepodléhajících kontrasignaci. Výrazná osobnost prvního prezidenta československého státu ovšem přesahovala jeho toliko reprezentativní postavení.“*
- 20) Z výše uvedeného je zjevné, že prezident republiky má uvnitř státu zcela specifické postavení vůči jiným orgánům a institucím, které je upraveno v ústavních zákonech, kdy toto jeho postavení **bylo významně posíleno i institutem přímé volby**. Post prezidenta republiky tak vychází bezprostředně z vůle občanů, což v demokratické společnosti představuje nejpřímější tedy i nejsilnější mandát, který se odvíjí přímo z čl. II. odst. 1 Ústavy, podle kterého platí, že: „Lid je zdrojem veškeré státní moci; vykonává ji prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní.“
- 21) Podle platné právní úpravy byly pravomoci prezidenta republiky diferencovány do dvou skupin. Především byla specifikována oblast aktů prezidenta republiky (čl. 63 odst. 1 a 2 Ústavy), kdy je ex *constitutione* dána odpovědnost vlády prostřednictvím spolupodpisu (kontrasignace) předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády (čl. 63 odst. 3 a 4 Ústavy). Vedle toho byly nově vymezeny pravomoci, kdy prezident republiky rozhoduje, resp. koná samostatně, bez potřeby kontrasignace (čl. 62 Ústavy). Odpovědnost za takové akty nepřechází na vládu, podle čl. 54 odstavce 3 Ústavy však za ně není odpovědný ani prezident republiky (pokud nejde o velezradu nebo hrubé porušení Ústavy či jiné součásti ústavního pořádku). Další „dělení“ jednání a aktů prezidenta republiky pak lze spatřovat v rozdílu mezi výkonem funkce prezidenta republiky a „soukromým“ jednáním a úkony osoby prezidenta republiky.
- 22) Již Ústavní soud ČSFR dovedil, že v případech, kdy vzniká pochybnost, je jednání prezidenta republiky třeba chápat jako jednání hlavy státu. Tento závěr je aplikovatelný i nadále; není důvodu se od něj odklánět.
- 23) Podle usnesení Ústavního soudu ČSFR sp. zn.: II. ÚS 312/92 (č. 7/1992 Sb. nál. Ústavního soudu ČSFR) platí, že: „Základem platné ústavněprávní úpravy postavení prezidenta republiky je ústavní zákon

č. 143/1968 Sb., o československé federaci (ve znění novel). Rovněž tento ústavní předpis zakotvil zásadu politické odpovědnosti prezidenta (čl. 60 odst. 2), a to vůči Federálnímu shromáždění. Zároveň zvolil zákonodárce dosud nejširší formulaci, pokud se týče jeho odpovědnosti v záležitostech, které nespádají do oblasti odpovědnosti politické, když v čl. 65 stanovil, že prezidenta ČSFR nelze soudně stíhat pro jednání spojená s výkonem jeho funkce. V daném případě se stala spornou právě formulace „jednání spojená s výkonem funkce prezidenta“. Je zcela nepochybné, že prezident činí taková jednání, tj. spojená s výkonem svojí funkce, ve všech věcech určených v čl. 61 odst. 1 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., jakož i tam, kde je výslovně zmocněn zákonem FS ve smyslu odstavce 2 citovaného článku. Tím se však rozsah jeho kompetencí nevyčerpává. Při výkladu uvedené formulace nelze totiž vycházet pouze z čl. 61 odst. 1 a 2 citovaného ústavního zákona, ale je nutno vzít v úvahu zejména čl. 60 odst. 1 tohoto ústavního zákona, který uvádí, že v čele ČSFR stojí prezident. Z tohoto hlediska je třeba, pokud jde o prezidenta ČSFR, chápat okruh záležitostí spadajících pod pojem „jednání spojená s výkonem funkce“ mnohem širěji než pouze záležitosti spadající pod čl. 61. Nutno sem tedy zahrnout nejen to, co výslovně regulují právní předpisy, ale často i to, co souvisí s veřejnou a politickou činností prezidenta (...). Vymezení veškerých činností, které spadají do kompetence hlavy státu, nelze enumerativně provést. Ústavní a jiné zákonné předpisy nepokrývají veškeré aktivity, které tvoří a mohou tvořit náplň funkce prezidenta jakožto hlavy státu (...). Činnost prezidenta se ubírá dvěma směry: jednak je to výkon jeho funkce, jednak jeho politická a veřejná činnost. Obě tyto oblasti se mohou podle konkrétních okolností překrývat a veřejná a politická činnost může tvořit součást výkonu jeho funkce (...). Z postavení prezidenta jakožto hlavy státu tedy plyne, že jeho jednání je nutno posuzovat jinak, než kdyby je učinil jiný občan. Forma, v jaké prezident různá jednání spojená s výkonem jeho funkce činí nebo má činit, není všude přesně stanovena a někde určení chybí vůbec. Je proto prakticky nemožné určit, ve kterém okamžiku prezident vykonává svoji funkci a kdy vystupuje jako soukromá osoba (např. ve veřejném projevu proneseném na vernisáži výstavy). Z faktu, že forma jeho jednání není všude určena, též plyne, že je na něm, aby volil, jakou formou chce jednání učinit. Může se k veřejnosti obracet písemnými projevy, stejně i ústně prostřednictvím rozhlasu a televize (...). Podat taxativní výčet všech jednání spojených s výkonem funkce prezidenta je možné stejně málo jako přesně vymezit opačnou skupinu, tedy jednání, která pod tento pojem nespádají. Je nepochybné, že do této druhé skupiny náležejí ty věci, v nichž vystupuje při realizaci svých práv, které má jako soukromá osoba. Jde o oblast těch práv a svobod, které má každá fyzická osoba při splnění podmínek určených příslušnými předpisy. Zde pak již nepoživá žádné speciální ochrany. Prezident tedy nebude jednat jako hlava státu a jeho jednání nebudou mít charakter výkonu jeho funkce, pokud se týče např. práv majetkových, plynoucích z poměrů rodinně právních apod. (...). Vzhledem k tomu, že náš právní řád nedává přesnou odpověď na to, co vše tvoří náplň funkce prezidenta, je nutno v těch případech, kdy vzniká pochybnost, vykládat jeho jednání tak, že je činí jakožto hlava státu. Na něj je totiž takto objektivně pohlíženo veřejností, on sám má větší odpovědnost politickou i morální a s ohledem na to je třeba mu poskytovat zvýšenou ochranu. Tento závěr samozřejmě neplatí absolutně, nicméně pokud by měl být v takových případech konstatován opačný závěr, tj. že prezident nejednal jako hlava státu, muselo by se to ze všech okolností případu spolehlivě dovodit.“

- 24) Je zcela zjevné, že stěžovatel ve věci nejmenování profesorů, v tomto případě žalobce a), nejednal jako soukromá osoba, ostatně to netvrdí ani žádný ze žalobců ani žádný z věc projednávajících soudů.

c) charakter rozhodnutí prezidenta republiky

- 25) Městský soud v Praze dospěl v napadeném rozsudku (s odkazem na předcházející rozsudek a v jeho souladu) k závěru, že stěžovatel o nejmenování žalobce a) profesorem vydal správní rozhodnutí.
- 26) Stěžovatel zcela zásadně brojí proti takovému zjednodušujícímu závěru. Prezident republiky je sice zařazen v Ústavě pod Hlavu III. – Moc výkonná, ovšem vzhledem k postavení prezidenta republiky jako hlavy státu a vzhledem ke skutečnosti, že od zavedení formy parlamentní republiky na našem území vysokoškolské profesory jmenuje vždy prezident republiky, jedná se o prerogativ hlavy státu s charakterem ústavního aktu. Sám Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 18. května 2000, sp. zn.: III. ÚS 641/99 (podrobněji k tomu viz dále pod písm. d) „k usnesení Ústavního soudu, sp. zn.: III. ÚS 641/99“, konstatoval, že se v případě čl. 63 odst. 3 a 4 Ústavy jedná o výkon ústavního práva kontrasignace jakožto speciálního ústavního aktu (jak je již také uváděno v předchozí argumentaci k postavení hlavy státu).
- 27) Stěžovatel odkazuje i na právní závěry již výše uvedeného usnesení Ústavního soudu ČSFR, podle kterého z faktu, že forma jednání hlavy státu není všude určena (vydání negativního rozhodnutí), plyne, že je na ní, aby volila, jakou formou chce jednání učinit.
- 28) I Nejvyšší správní soud ve svém již výše citovaném rozsudku ze dne 15. února 2018, sp. zn.: 1 As 311/2017, dospěl k závěru, že v souzené věci (žalobce a) proti stěžovateli) jde o situaci, kdy stěžovatel vydal ve věci návrhu na jmenování profesorem negativní rozhodnutí, kdy tímto způsobem prezident republiky svou ústavní pravomoc ještě nikdy nevyužil, a pro takový postup stěžovatele zákon ani Ústava nestanoví žádný procesní rámec, není zjevné, jakým přesným postupem a v jaké formě má být takové rozhodnutí vydáno.
- 29) Z ústavního pořádku na tuto proceduru dopadá článek 63 odst. 3 Ústavy, který podmiňuje zákonnou pravomoc jmenovat profesory (pozitivní rozhodnutí) kontrasignací předsedy vlády či jím pověřeného člena vlády, z hlediska obsahu rozhodování pak toliko obecné principy demokratického právního státu.
- 30) Stěžovatel v tomto ohledu odkazuje taktéž na expertní dobrozdání prof. JUDr. Václava Pavlíčka, CSc. ze dne 2. 5. 2016 a dále na jeho aktualizované stanovisko ze dne 9. 5. 2018 (oboje bylo součástí spisového materiálu předloženého Městskému soudu v Praze stěžovatelem), které je vztaženo přímo k předcházejícímu rozsudku (dále jen „stanovisko“). Stanovisko vč. expertního dobrozdání, na které se stěžovatel odvolává, verifikuje tvrzení stěžovatele.
- 31) Prof. Pavlíček potvrzuje ve svém stanovisku tvrzení stěžovatele týkající se postavení hlavy státu, když mimo jiné uvádí: *„Role hlavy státu při jmenování profesorů vysokých škol kontinuálně pokračuje již od doby monarchie, převzala ji republikánská ústavní úprava i tehdejší praxe. Zůstala nezměněna i v období výkonu funkce prezidenta V. Havla, jak o tom svědčí i citované rozhodnutí III. ÚS 641/99, o které jsem se mimo jiné opíral. Toto usnesení bylo v odborné i politické publicistice buď zapomenuto, nebo opomenuto. Tvrzení v rozsudku Městského soudu, že jde o překonané doktrinní pojetí, nemohu*

akceptovat, neboť při v zásadě stejné ústavní úpravě nemůže změna v osobě prezidenta republiky být důvodem ke změně právní doktríny. Spory o obsah pojmu prerogativy a o to, zda prezident republiky vydává ústavní akty či správní akty, které existovaly také v minulosti, zpravidla odrážely skutečnost, zda autoři těchto stanovisek byli specialisty v oblasti ústavního nebo správního práva. Pro význam kontrasignace aktů (rozhodnutí) prezidenta republiky není prioritní, zda prezident republiky je součástí výkonné moci, nebo zda do ní zasahuje jako hlava státu, kdy zasahuje i do rozhodování jiných orgánů také moci zákonodárné a soudní. Podstatnou skutečností je, zda v záležitostech uvedených v čl. 63 Ústavy může vydat rozhodnutí sám nebo zda k tomu potřebuje kontrasignaci představitele vlády jako vrcholného orgánu výkonné moci. Podotýkám, že obdobné stanovisko jako vyjadřuji, je obsaženo např. i v komentáři k Ústavě autorů Sládečka, Mikule, Suchánka a Syllové, C.H. Beck, 2016, které na str. 641 uvádí, že kontrasignace není historický relikt, ale důležitý nástroj kontroly hlavy státu vládou, která nese odpovědnost. Jestliže některá ze stran tohoto rozhodovacího aktu se nechce na rozhodnutí podílet, je to věcí jejich vzájemné komunikace. Neuvažuje o možnosti přinutit kteréhokoli z aktérů k rozhodnutí prostřednictvím soudní moci. Ústava tedy nezná postup, podle něhož by to byl prezident, který by kontrasignoval rozhodnutí vlády, jak text rozsudku Městského soudu naznačuje. Pokud jde o údajně překonaný doktrinní výklad, jak je v rozsudku uvedeno, je třeba také ujasnit, kdo doktrínu vytváří, zda je to každý, kdo o záležitosti něco napíše, nebo zda jsou to čelné osobnosti daného oboru, jejichž odborná činnost byla ověřena vědeckým kvalifikačním řízením nebo řízením docentským a profesorským a je uznávána publikacemi v zahraničí.“

- 32) Prof. Pavlíček i nadále trvá na svém názoru a potvrzuje tak tvrzení stěžovatele, že prezident republiky není pouhou součástí moci výkonné (nýbrž hlavou státu), a že jeho rozhodovací akty jsou akty ústavními (nikoliv správními), když dále ve svém stanovisku uvádí, že: „Své stanovisko, že prezident republiky je hlavou státu a jeho rozhodovací akty jsou ústavními akty, jsem podrobně zdůvodnil ve svém expertním dobrozdání. Ještě podrobněji jsou obsaženy v řadě odborných statí a v učebnici ústavního práva, V. Pavlíček a kol., *Leges* naposledy ve vydání z r. 2015. Uváděl jsem také úpravu kontrasignace v jiných evropských státech – např. republikánské Itálie, monarchistického Španělska. Rozdíly v zahraničních úpravách se týkají toho, kdo je iniciátorem rozhodovacích aktů, nikoli ve zpochybnění toho, že jde o akty hlavy státu. V československé a české právní úpravě se měnilo, jaké pravomoci do kontrasignovaných aktů zahrnout a zda budou obsaženy přímo v ústavní normě, nebo zda ústavní normou bude určeno, které pravomoci tohoto druhu budou obsaženy v zákonech. Text mého komentáře k čl. 63 z r. 1998 reagoval u jmenování vysokoškolských představitelů na skutečnost, že vedle jmenování profesorů, které bylo převzato z dávnější minulosti, zákon o vysokých školách zařadil mezi jmenovací pravomoci prezidenta také jmenování rektorů vysokých škol, což zavedla teprve úprava socialistická, neboť do té doby to patřilo do výlučné samosprávné pravomoci vysokých škol. Proto jsem použil formulaci, obsahující slovo především, nikoli však pouze, jak můj text interpretuje soud. Kontrasignace již v době monarchie byla chápána jako znak ústavnosti, tedy konstituční monarchie (J. Pražák). J. Krejčí považoval kontrasignaci za zárodek parlamentního režimu. F. Weyer charakterizoval kontrasignované akty tak, že jejich vydáváním vzniká nový rozhodovací orgán, který sestává ze dvou orgánů dílčích. Musí tedy být vyjádřen souhlas dvou orgánů dílčích, aby takový akt platně vznikl. Problematiku přezkoumatelnosti kontrasignovaných aktů řešili různí autoři rozdílně. E. Sobota v rozsáhlé monografii *Československý prezident republiky* takovou možnost u hlavy státu považoval za absurdní. Jediný případ popsáný v literatuře, kdy akt prezidenta byl napaden žalobou, se týkal odvolání jednoho vyslance, který tomuto odvolání čelil žalobou, směřující proti vládě. Vládu v tomto sporu zastupoval ministerský úředník. Prezident V. Havel v době svého působení nejmenoval nejen profesora

vysoké školy, ale ani rektora a nejmenoval ani ústavní činitele, kteří mu byli v souladu s Ústavou navrženi. Ústavní soud v době jeho působení ve funkci hlavy státu judikoval, že prezident není součástí moci výkonné a označil ho za nadstranický orgán, který je zárukou pro bankovní radu před vlivem výkonné moci, představované vládou.“

- 33) Prof. Pavlíček se také vyjadřuje k tomu, že pokud prezident republiky vydá rozhodnutí sám bez kontrasignace, odpovídá za takové rozhodnutí stále vláda: „I kdyby se postupovalo podle názoru, že prezident republiky může sám vydat rozhodnutí podle čl. 63, nic by to neměnilo na skutečnosti, že není za takové rozhodnutí odpovědný, neboť Ústava jednoznačně stanoví, že za taková rozhodnutí odpovídá vláda.“

d) k usnesení Ústavního soudu sp. zn.: III. ÚS 641/99

- 34) Stěžovatel poukazuje v dané věci na již zmiňované rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn.: III. ÚS 641/99 (usnesení Ústavního soudu ze dne 18. května 2000). V předmětné věci se jednalo o ústavní stížnost doc. JUDr. V. V., CSc., který se domáhal alternativně buď zrušení usnesení vlády č. 798 ze dne 30. listopadu 1998, které stanoví, že v seznamu kandidátů na jmenování profesorů vysokých škol prezidentem republiky nebude uveden doc. JUDr. V. V., CSc., anebo vyslovení zákazu vládě pokračovat v porušování základních lidských práv a zároveň vyslovení příkazu vládě předložit návrh prezidentu republiky na jmenování stěžovatele vysokoškolským profesorem. Návrh stěžovatele byl odmítnut a v odůvodnění rozhodnutí je mimo jiné konstatováno, že výkon ústavního práva kontrasignace podle článku 63 odst. 3 a 4 Ústavy je speciálním ústavním aktem, za jehož obsah vláda odpovídá Poslanecké sněmovně. Jmenování profesorů tedy není rozhodováním o právech a povinnostech, které by podléhalo přezkumu ve správním soudnictví.

- 35) Pokud Městský soud v Praze v předcházejícím rozsudku (na který napadený rozsudek opakovaně odkazuje) tvrdí, že nálezem Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn.: Pl. ÚS 12/17 bylo výše uvedené usnesení Ústavního soudu ze dne 18. května 2000, sp. zn. III. ÚS 641/99, překonáno, je třeba podotknout, že předmětný nález ÚS sp. zn.: Pl. ÚS 12/17 rozhodoval o tvrzené nečinnosti prezidenta republiky a nezabýval se dalšími stížnostními námitkami, což výslovně uvedl v úvodu Vlastního posouzení věci Ústavním soudem. **Právní závěr Ústavního soudu o tom, že se v případě čl. 63 odst. 3 a 4 Ústavy jedná o výkon ústavního práva kontrasignace jakožto speciálního ústavního aktu, však v každém případě zůstal nedotčen. Nelze připustit, aby ve vztahu k vládě měl výkon pravomocí týkající se jmenování profesorů charakter speciálního ústavního aktu, a ve vztahu k prezidentu republiky charakter správního řízení dle správního řádu, na jehož konci stojí správní rozhodnutí.** Stěžovatel tak brojí proti svévolné revizi judikatury Ústavního soudu Městským soudem v Praze. Rozhodnutí Ústavního soudu /právní závěry Ústavního soudu/ v citované věci doc. JUDr. V. V., CSc. nebylo překonáno /nebyly překonány/, jak mylně Městský soud v Praze v předcházejícím rozsudku uvádí. Stěžovatel zdůrazňuje, že závěr o tom, že by snad rozhodnutí Ústavního soudu mělo být překonáno, by mohl učinit pouze Ústavní soud.

e) dopad správního řádu

- 36) Stěžovatel setrvává na tom, že postup prezidenta republiky při rozhodování o jmenování či nejmenování profesorem není právními předpisy upraven.
- 37) Podle znění ZoVŠ se na řízení ke jmenování profesorem správní řád nevztahuje (viz. ust. § 74 odst. 7 ZoVŠ), ale podstatné je zejména ust. § 73 citovaného zákona, po jehož novele je v odst. 4 výslovně zakotveno, že: „Na jmenování profesorem se správní řád nevztahuje.“
- 38) Stěžovatel zdůrazňuje, že podle důvodové zprávy k zákonu č. 137/2016 Sb. (novela ZoVŠ), je k „novému“ ust. § 73 zákona uvedeno, že: *„V habilitačních řízeních, řízeních ke jmenování profesorem a v samotném jmenování profesorem se vylučuje aplikace správního řádu, neboť zákon o vysokých školách v dostatečné míře podrobnosti upravuje zvláštní procesní pravidla. Specifické postavení činitelů, kteří v těchto řízeních konají jednotlivé úkony (zástupci akademické samosprávy, ústavní činitelé), v kombinaci s výraznou odbornou složkou řízení (např. obhajoba habilitační práce, veřejná přednáška uchazeče) činí samotnou aplikaci obecných pravidel správního řádu neúčelnou.“*
- 39) Městský soud v Praze v napadeném rozsudku nekriticky přejímá názor z předcházejícího rozsudku (který stěžovatel taktéž za správný nepovažuje, a ani v rozhodnou dobu vydání předcházejícího rozsudku nepovažoval), aniž by reflektoval shora citovanou novelu ZoVŠ. Stěžovatel však v této souvislosti považuje za nutné vyjádřit se blíže k závěrům Městského soudu v Praze v předcházejícím rozsudku, kde tento odkazuje na výklad usnesení Nejvyššího správního soudu (v bodech 32 – 34) ze dne 19. 8. 2014, č. j.: 6 As 68/2012, ve věci školského zákona. Nejvyšší správní soud v předmětném usnesení konstatoval, že otázka, zda příslušný zvláštní zákon vylučující aplikaci správního řádu jako celek byl koncipován s vědomím těchto zásad, a obsahuje tedy potřebnou procesní úpravu otázek potřebných pro rozhodování o právech a povinnostech jednotlivců, je podstatná pro posouzení aplikovatelnosti ust. § 180 odst. 1 správního řádu, který takový případný ústavní deficit předchozích předpisů cestou jejich nepřímé novelizace umožňuje řešit. Naproti tomu okolnost, že určité jednotlivé ustanovení takového dosavadního předpisu nabylo účinnosti až po 1. 1. 2006, tedy po účinnosti správního řádu, je pro posouzení této otázky nerozhodná. S ohledem na tento právní názor pak Městský soud v Praze dospěl k závěru, že pokud ZoVŠ jako celek nabyl účinnosti dne 1. 1. 1999 a správní řád účinnosti dne 1. 1. 2006, pak i postup ke jmenování profesorů se tedy navzdory ustanovení § 74 odst. 7 ZoVŠ (ve znění účinném do 31. 8. 2016), který aplikaci obecných předpisů o správním řízení vylučuje, v nezbytné míře řídí správním řádem. Pokud Městský soud v Praze v předcházejícím rozsudku dochází k závěru, že se navzdory ust. § 74 odst. 7 ZoVŠ (ve znění účinném do 31. 8. 2016), který aplikaci obecných předpisů o správním řízení vylučuje, postup při jmenování profesorů v nezbytné míře řídí správním řádem, takový závěr nemá žádnou legitimní oporu v platném právním řádu. Vedle toho odkaz na usnesení NSS sp.zn.: 6 As 68/2012 je zcela nepřipadný a nepřiléhavý, neboť se v citovaném případě jednalo o přezkum výsledku části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu a řízení o žádosti podle zák. č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Ale jak uvedl stěžovatel výše, podstatné je, resp. bylo znění ust. § 73 odst. 4, které aplikaci správního řádu zcela jasně vylučovalo. Pro nynější stav věci však vystupuje do popředí ust. § 73 odst. 4 ZoVŠ.

- 40) Jak již bylo uvedeno výše, i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 15. února 2018, sp. zn.: 1 As 311/2017 dospěl k závěru, že v dané kauze žalobce a) proti stěžovateli jde o situaci, kdy stěžovatel vydal ve věci návrhu na jmenování profesorem negativní rozhodnutí, kdy tímto způsobem prezident republiky svou ústavní pravomoc ještě nikdy nevyužil, a pro takový postup stěžovatele zákon ani Ústava nestanoví žádný procesní rámec, není zjevné, jakým přesným postupem a v jaké formě má být takové rozhodnutí vydáno.
- 41) Městský soud v Praze podle názoru stěžovatele rezignoval na povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad, ale v dané věci si „pomohl“ tím, že na danou věc aplikoval správní řád, tedy konkrétní zákonný text, ve kterém již může vyhledat přímé a výslovné pokyny. Takový postup však nelze akceptovat.

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti:

- 42) Stěžovatel navrhuje, aby byl Nejvyšším správním soudem přiznán této kasační stížnosti podle ust. § 107 s.ř.s. odkladný účinek, jelikož je evidentní, že kdyby se stěžovatel řídil napadeným rozsudkem, jmenoval žalobce a) profesorem a napadený rozsudek by byl posléze zrušen, jmenování by již bez ohledu na zrušení napadeného rozsudku nastolilo nový faktický stav, který by již byl nevratný (jmenování žalobce a) profesorem by již nešlo zrušit). Vedle toho by vedle sebe stála dvě protichůdná rozhodnutí stěžovatele, jelikož zrušením rozsudku Městského soudu v Praze by došlo k tomu, že rozhodnutí stěžovatele, které napadený rozsudek ruší, by zrušeno nebylo. Jednalo by se tedy o závažný dopad do činnosti stěžovatele, když by byl nyní „přinucen“ napadeným rozhodnutím učinit rozhodnutí, které by bylo nevratné, a to přesto, že napadené rozhodnutí Městského soudu by bylo nesprávné a jako takové Nejvyšším správním soudem následně zrušeno.
- 43) Výkon či účinky napadeného rozsudku Městského soudu v Praze by znamenaly pro stěžovatele závažnou újmu, kdy důsledkem by byla zejména uvedená nevratnost takového jednání, které se týká zásadního zásahu judikativy do exekutivy, resp. bezprecedentního zásahu do prerogativu prezidenta republiky jakožto ústavního orgánu, když stěžovateli zároveň není známo, že by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vznikla žalobcům jakákoli újma (profesura není povolání). Stěžovatel přitom vznáší poměrně závažné námitky porušení právních závěrů judikatury Ústavního soudu, které je třeba v dalším řízení postavit najisto.
- 44) Stěžovatel si uvědomuje, že institut odkladného účinku má být uplatněn jen výjimečně, že nemá být pravidlem. Stěžovatel k tomu uvádí, že řešení otázky, resp. otázek v tomto řízení se bezprostředně týká pravomoci prezidenta republiky, která by v případě výkonu nesprávného napadeného rozhodnutí Městského soudu v Praze měla být pokřivena, resp. užitá nesprávným způsobem, čímž by současně byl nastolen faktický stav, který by již byl, jak je výše uvedeno, nevratný. Právní následky napadeného rozhodnutí tak představují pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než pro jiné osoby. Je vhodné připomenout, že napadené rozhodnutí přesahuje mantinely „jmenování profesorů“ a bezprecedentně zasahuje i do ostatních oblastí rozhodovací pravomoci prezidenta republiky, a to zejména ve vztahu k charakteru postavení stěžovatele a povaze jeho rozhodnutí.

Nesprávné posouzení otázky nákladů řízení

- 45) Ačkoliv stěžovatel trvá na tom, že rozhodnutí Městského soudu v Praze není po právu, mělo by být zrušeno a následně novým rozhodnutím napraveno, což se dotkne i té části rozhodnutí o nákladech řízení, má stěžovatel za to, že je potřeba se k postupu Městského soudu v Praze k této otázce vyjádřit, a to poněkud komplexněji (byť nad rámec).
- 46) Městský soud v Praze přiznal žalobcům náklady řízení v plné výši, což odůvodnil ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle nějž právo na náhradu nákladů svědčí účastníkům, kteří byli v řízení úspěšní, když v tomto případě byli úspěšní žalobci.
- 47) Stěžovatel namítá, že Městský soud v Praze při rozhodování o náhradě nákladů řízení nevzal do úvahy důvody zvláštního zřetele hodné, které odůvodňují v souladu s ust. § 60 odst. 7 s.ř.s. žalobcům náhradu nákladů řízení v předmětné věci zcela či zčásti nepřiznat. Proto je rovněž výrok II. napadeného rozsudku o náhradě nákladů řízení nezákonný spočívající na nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s., případně nedostatečně odůvodněný či jinak vadný podle písm. d) tohoto ustanovení.
- 48) Podle odborné nauky takové moderační právo soudu koriguje případy, kdy se objeví okolnosti, které zákon nemůže výslovně předvídat, avšak za jejich existence by nebylo spravedlivé žádat po účastníkovi plnou či částečnou náhradu nákladů řízení. Takovými okolnostmi, v souladu s judikaturou, jsou v projednávané věci zejména její povaha, in concreto souběžně vedená soudní řízení před zdejšími soudem, jak je soudu známo z úřední činnosti, ve věci jednak žalobci tvrzené nečinnosti stěžovatele a dále nezákonného zásahu stěžovatele, týkající se shodné problematiky a obsahující (velmi) obdobnou právní argumentaci jako v projednávané věci. Žalobci podali proti stěžovateli celkem tři druhy žalob, jež se mj. navzájem vylučují. Zatímco v soudních řízeních o žalobách proti nečinnosti a nezákonnému zásahu byl stěžovatel plně úspěšný, z důvodů, že buď byla žaloba žalobců zamítnuta, nebo byla žalobci vzata zpět, a přesto stěžovateli soud náhradu nákladů řízení proti žalobcům nikdy nepřiznal, a to ani z části, přiznal ji nyní proti stěžovateli všem žalobcům, a to v plné výši. Pokud Městský soud v Praze v případě stěžovatele zastával názor, že mu jako správnímu orgánu s vlastním aparátem v případě úspěchu ve věci náhradu nákladů řízení nepřizná, byť se v souladu s nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2049/11 ze dne 13. 5. 2013 a sp. zn. II. ÚS 2049/11 ze dne 9. 12. 2010 zjevně jednalo o účelně vynaložené náklady řízení z důvodu obtížné a dosud nevyřešené právní problematiky, vymykající se běžnému právnímu postupu stěžovatele, měl v souladu s tímto názorem a zásadou rovnosti účastníků obdobně náhradu nákladů řízení nepřiznat žalobci b), tj. Univerzitě Karlově (coby veřejnému subjektu čerpajícímu finance z veřejných zdrojů).
- 49) Na základě všeho výše uvedeného lze mít proto za to, že způsob jakým Městský soud Praze rozhodl o náhradě nákladů řízení v předmětné věci, není spravedlivý a nezohledňoval výše uvedené důvody zvláštního zřetele hodné podle ust. § 60 odst. 7 s.ř.s.

Závěr

- 50) Stěžovatel trvá na svých tvrzeních, že prezident republiky ani vláda nejsou vázány návrhem vysoké školy, aby o návrhu rozhodli kladně, avšak kladně nemohou rozhodnout bez takového návrhu. Na jmenování profesorem tedy není právní nárok. Stěžovatel je též přesvědčen, že řízení o jmenování profesorem není řízením správním, rozhodnutí prezidenta není správním aktem a není tedy přezkoumatelné soudem, neboť pro takové přezkoumání prerogativu prezidenta republiky chybí zákonné zmocnění. Prezident republiky je při svém rozhodnutí o jmenování profesorem vázán pouze podmínkami uvedenými v čl. 63 odst. 2 a 3 Ústavy, tedy že ke kladnému rozhodnutí je nezbytný souhlas obou ústavních orgánů, které rozhodnutí kontrasignují.
- 51) Vedle výše uvedeného dále stěžovatel trvá na tom, že i kdyby vycházel z premis Městským soudem v Praze v napadeném rozsudku (ve spojení s předcházejícím rozsudkem) uváděných, i tak by dostal všech požadavků, které Městský soud stěžovateli stanoví, jelikož stěžovatel posuzoval provedené řízení o jmenování žalobce a) profesorem z hlediska toho, zda bylo provedeno řádně, zda nebylo stíženo takovými vadami, jež by mohly mít vliv na jeho výsledek, a neposuzoval úroveň kvalifikace, jak mylně dovozuje Městský soud v Praze. Stěžovatel dospěl k závěru, že řízení řádně provedeno nebylo, že předmětnými vadami, které měly vliv (mohly mít vliv) na jeho výsledek, trpělo. Na základě takovýchto zjištění vydal své rozhodnutí žalobce a) profesorem nejmenovat.
- 52) Stěžovatel trvá na tom, že jeho jednání, které Městský soud v Praze v napadeném rozsudku posuzoval, nejví známkou nezákonnosti, rozhodnutí stěžovatele ze dne 14. 11. 2018 bylo bezvadné, a žaloba žalobců proti tomuto rozhodnutí tak měla být Městským soudem v Praze zamítnuta.
- 53) Ze všech shora uvedených rozhodných důvodů tak stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud **přiznal této kasační stížnosti odkladný účinek**, a dále, aby Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2020, sp. zn.: 3 A 23/2019 **zruší a věc vrátí tomuto soudu k dalšímu řízení.**

Prezident republiky